

Αμείβονται καλά οι εκπαιδευτικοί στην Ευρώπη;

“Χωρίς εσάς, χωρίς το στοργικό χέρι που απλώσατε στο μικρό φτωχό παιδί που ήμουν, χωρίς τη διδασκαλία και το παράδειγμά σας, τίποτα απ’ όλα αυτά δεν θα είχε συμβεί”.- Albert Camus προς το δάσκαλό του μετά την παραλαβή του βραβείου Νόμπελ.

Ο καθένας θα συμφωνούσε με τον Αμερικανό δημοσιογράφο Charles Kuralt¹ ότι «Οι καλοί εκπαιδευτικοί γνωρίζουν πώς να βγάλουν προς το έξω τον καλύτερο εαυτό των μαθητών τους». Ωστόσο, γνωρίζουν οι κυβερνήσεις και οι δημόσιες αρχές πώς να βγάλουν προς τα έξω τον καλύτερο εαυτό των εκπαιδευτικών τους; Ποιοι είναι εκείνοι οι παράγοντες που ωθούν τους νέους να επιλέξουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, που τους στηρίζουν στο να κάνουν την καλύτερη δυνατή δουλειά και τους ενθαρρύνουν να παραμείνουν στο επάγγελμα;

Μια πρώτη απάντηση θα μπορούσε να είναι τα λεφτά. Ο Dolton και Marcerano-Gutierrez² μελέτησαν τη σχέση μεταξύ των μισθών των εκπαιδευτικών και των αποτελεσμάτων των μαθητών, και εντόπισαν μια θετική συσχέτιση μεταξύ υψηλότερων αμοιβών και υψηλότερων βαθμολογιών μαθητών (σε TIMSS και PISA). Υποστηρίζουν ότι οι υψηλοί μισθοί για τους νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς, κάνουν την είσοδο στο επάγγελμα πιο ανταγωνιστική και αυξάνουν το μέσο επίπεδο όσων εισέρχονται σε αυτό. Επιπλέον, μόλις προσληφθούν, η δυνατότητα να φτάσουν σε υψηλότερα επίπεδα αμοιβών ή / και να λάβουν περισσότερες αμοιβές βάσει των επιδόσεων τους, μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως κίνητρο για τους εκπαιδευτικούς για να βελτιώσουν τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα των μαθητών τους.

Όμως, γνωρίζουμε όλοι καλά ότι τα χρήματα δεν είναι το παν. Οι Ben Jensen et al., σε μια πρόσφατη μελέτη³, υπογραμμίζουν την έμφαση που δίνεται από τα κορυφαία εκπαιδευτικά συστήματα στην υψηλή ποιότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνά τους υπογραμμίζει τη σημασία ενός συνδυασμού επαγγελματικής εκπαίδευσης, προγραμμάτων καθοδήγησης για τους νεοεισερχόμενους, και ανταμοιβής της εμπειρίας και γνώσης των εκπαιδευτικών.

Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να γίνουν ακόμη πιο σημαντικοί για τις πολιτικές πρόσληψης και παραμονής στην εργασία κατά τα επόμενα έτη. Πρόσφατες έρευνες στις ΗΠΑ⁴ δείχνουν ότι η γενιά του 2020 αναμένεται να εργαστεί σκληρότερα από

¹ **Charles Bishop Kuralt** (10 Σεπτεμβρίου 1934 – 4 Ιουλίου 1997). Αμερικανός δημοσιογράφος, ευρέως γνωστός για την πολύχρονη του καριέρα στο CBS.

² Ο **Peter Dolton** είναι καθηγητής Οικονομικών στο Royal Holloway College, University of London. Ο **Oscar Marcerano-Gutierrez** διδάσκει στο Πανεπιστήμιο της Μαλάγας.

³ Beyond PD: Teacher Professional Learning in High-Performing Systems

⁴ Employment Solutions for Hiring and Managing Gen Z

προηγούμενες γενιές, έχει υψηλότερες προσδοκίες για το πρώτο μισθό και αναζητεί ευκαιρίες ανάπτυξης μέσω της απασχόλησής της. Δεδομένης της παγκοσμιοποίησης, αν υποθέσουμε ότι και οι νέοι Ευρωπαίοι υιοθετούν, σε γενικές γραμμές, παρόμοια στάση, μπορεί να αποτελεί ιδιαίτερη ανησυχία το ότι η ισορροπία εργασίας-προσωπικής ζωής, η πνευματική πρόκληση ή το να εξυπηρετεί κάποιος ένα μεγαλύτερο δημόσιο σκοπό, δεν φαίνεται να είναι τόσο σημαντικά όσο για τις προηγούμενες γενιές.

Στην Ευρώπη, το επίπεδο των μισθών των νεοεισερχόμενων εκπαιδευτικών, η πιθανή αύξηση μισθού κατά τη διάρκεια της καριέρας τους, και η ταχύτητά της προς τα υψηλότερα επίπεδα αμοιβών, διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα. Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και διευθυντών στην Ευρώπη 2015 /16⁵, ο νόμιμος ετήσιος μισθός των νεοεισερχόμενων εκπαιδευτικών είναι κάτω των 20 000 ευρώ σε 18 χώρες, ακόμα και κάτω από 10 000 σε 13. Αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές των τιμών, οι ευρωπαϊκές χώρες που πληρώνουν τα περισσότερα σε νεοεισερχόμενους εκπαιδευτικούς είναι (κατά σειρά) το Λουξεμβούργο, η Γερμανία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Δανία και η Νορβηγία.

Η έκθεση του Δικτύου δείχνει επίσης ότι οι προσδοκίες για αύξηση μισθού ποικίλλουν δραματικά. Η Ρουμανία και η Ουγγαρία έχουν τις υψηλότερες μισθολογικές αυξήσεις καθ' όλη τη σταδιοδρομία των εκπαιδευτικών (165% και 145% αντίστοιχα), ωστόσο, οι αρχικοί μισθοί είναι χαμηλοί, και οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται πέραν των 40 χρόνων υπηρεσίας για να φτάσουν στο μέγιστο επίπεδο. Σχετικά υψηλότεροι αρχικοί μισθοί μπορεί να διπλασιαστούν μετά από περίπου το μισό του προαναφερόμενου χρόνου, αυτή τη φορά στην Ολλανδία (15 έτη), την Κύπρο και την Ιρλανδία (22 έτη). Υπάρχουν επίσης χώρες όπου η διαφορά μεταξύ της ελάχιστης και της μέγιστης εκ του νόμου μισθοδοσίας, είναι πολύ χαμηλότερη. Ωστόσο, ενώ στη Σκωτία και τη Βόρεια Ιρλανδία, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να φτάσουν το μέγιστο επίπεδο μετά από μόλις 6 και 10 χρόνια υπηρεσίας αντίστοιχα, στην Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβακία χρειάζονται περισσότερα από 30 χρόνια.

Μόνο λίγες χώρες στην Ευρώπη (Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Λετονία, Αυστρία, Ρουμανία και Σλοβενία) προβαίνουν σε πρόσθετες οικονομικές ενισχύσεις προς τους εκπαιδευτικούς, βάσει θετικής αξιολόγησης της απόδοσής τους ή των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ομοίως, η μεγάλη πλειοψηφία των χωρών δεν χορηγεί ειδικά επιδόματα για την απόκτηση προσόντων μέσα από τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη. Σύμφωνα με άλλη έκθεση του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ σχετικά με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού στην Ευρώπη 2015⁶, οι δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης που προσφέρονται δεν ανταποκρίνονται πάντα στις ανάγκες των εκπαιδευτικών, και δεν είναι επαρκώς επικεντρωμένες σε μεθόδους διδασκαλίας. Ειδικότερα, η «συνεργατική» επαγγελματική εκπαίδευση (π.χ. κοινός σχεδιασμός μαθήματος και προετοιμασία υλικών εκμάθησης, η παρακολούθηση άλλων εκπαιδευτικών και η παροχή ανατροφοδότησης) είναι γνωστή για την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο να αποτελεί την πιο συχνή δυνατότητα.

⁵ Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe -2015/16

⁶ The Teaching Profession in Europe

Μεγάλο μέρος της πρόκλησης, είναι η παροχή των προϋποθέσεων για ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον εργασίας, που να επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να αναπτυχθούν και να εκπληρώσουν την αποστολή τους, και, συνεπώς, να υπερέχουν στο επάγγελμά τους. Συνεπώς, η στήριξη αποκλειστικά στην εγγενή επιθυμία των νεαρών εκπαιδευτικών να δώσουν πίσω και να υπηρετούν την κοινωνία, πιθανότατα να μην είναι αρκετή: οι ανταγωνιστικοί μισθοί αποτελούν όντως μια ένδειξη της αξίας που δίνουμε στους εκπαιδευτικούς μας.

Συγγραφείς: Sonia Piedrafita Tremosa and David Crosier

Μετάφραση στα Ελληνικά: Εθνική Μονάδα ΕΥΡΥΔΙΚΗ